

Sürüm 7.0 (2021)

RESPONSIBLE BUSINESS ALLIANCE DAVRANIŞ TÜZÜĞÜ

Daha önce Electronic Industry Citizenship Coalition (EICC) olan Responsible Business Alliance (RBA) Davranış Tüzüğü elektronik sektörde veya elektroniğin temel bir bileşen olduğu sektörlerde ve onun tedarik zincirinde çalışma koşullarının güvenli olmasını, işçilere saygılı ve onurlu şekilde davranılmasını ve iş faaliyetlerinin çevreye saygılı olmasını ve etik şekilde yürütülmesini sağlamak için standartları belirlemektedir.

Elektronik malların üretilmesinde kullanılan mallar veya hizmetler tasarlama, pazarlama, üretme veya sağlama işi yapabilecek olan tüm kuruluşlar bu Tüzüğün amaçları bakımından elektronik sektörünün parçası sayılmaktadır. Bu Tüzük elektronik sektöründeki herhangi bir şirket tarafından gönüllü şekilde benimsenebilir ve sonra da o şirket tarafından sözleşmeli işçilik sağlayanlar dâhil olmak üzere kendi tedarik zincirine ve tedarikçilerine uygulanabilir.

Bir Şirket bu Tüzüğü kabul etmek ve bir katılımcı ("Katılımcı") haline gelmek için Tüzüğü desteklediğini beyan edecek ve bu belgede belirtilen gibi bir yönetim sistemine uygun şekilde Tüzüğü ve onun standartlarına uygunluğu aktif şekilde sürdürecektir.

Katılımcılar Tüzüğü toplam bir tedarik zinciri girişimi olarak kabul etmelidir. Katılımcılar en az olarak bir sonraki kademede bulunan tedarikçilerinin Tüzüğü kabul etmesini ve uygulamasını isteyecektir.

Bir işletmenin bulunduğu ülkede yürüttüğü tüm faaliyetlerinde yasalar, kurallar ve düzenlemelere uygun davranması gerektiği anlayışı, Tüzüğün benimsenmesi için temel teşkil eder.¹ Tüzük, Katılımcıları sosyal ve çevresel sorumluluğu ve iş etiğini geliştirmek amacıyla, yasal uyumlulukla sınırlı kalmayıp uluslararası kabul görmüş standartlardan da yararlanmaya teşvik eder. Tüzüğe uygun hareket etmek, hiçbir koşulda yerel yasaların ihlaline yol açmayacaktır. Ancak RBA Tüzüğü ve yerel yasalar arasında standart farkları varsa RBA, uyumluluk çerçevesinde en katı şartların karşılanmasını bekler. Bu Tüzüğün hükümleri BM İş ve İnsan Hakları Temel İlkelerine uygun şekilde, ILO Çalışma Yaşamında Temel Haklar ve İlkeler Bildirgesi ile BM İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi dâhil olmak üzere uluslararası kabul görmüş standartlardan yola çıkılarak oluşturulmuştur ve bu standartları benimser.

RBA, Davranış Tüzüğü'nün sürekli geliştirilmesi ve uygulanması için paydaşlardan düzenli şekilde girdi almaya bağlılık gösterir.

Davranış Tüzüğü beş bölümden oluşmaktadır. Bölümler A, B ve C sırası ile Çalışma, Sağlık ve Güvenlik ve Çevre standartlarını özetlemektedir. Bölüm D, iş etiğiyle ilgili standartları ekler. Bölüm E, bu Tüzüğe uygunluğun yönetilmesi için kabul edilebilir bir sistemin unsurlarını özetlemektedir.

¹ Bu Tüzük, işçiler için de dahil olmak üzere yeni ve ilave üçüncü taraf hakları oluşturmayı amaçlamamaktadır.

A. İŞÇİLİK

Katılımcılar, uluslararası topluluk tarafından anlaşılan şekilde işçilerin insan haklarını desteklemeye ve onlara onurlu ve saygılı şekilde davranmaya bağlılık gösterir. Bu durum geçici, göçmen, öğrenci, sözleşmeli, doğrudan istihdam edilmiş ve diğer türden tüm işçiler dâhil olmak üzere tüm işçiler için geçerlidir. Referanslar bölümünde belirtildiği gibi Tüzüğün hazırlanmasında, kabul görmüş standartlar kullanılmıştır ve bu standartlar daha fazla bilgi edinmeniz için yararlı bir kaynak olabilir.

Çalışma standartları şunlardır:

1) Özgür Şekilde Seçilen İstihdam

Zorunlu, borca dayalı (borç esareti dahil) veya ödünç işçilik, istek dışı veya sömürücü hapisane işçiliği, kölelik veya insan kaçakçılığı yasaklanmıştır. İşçilik veya hizmet için tehdit, kuvvet, baskı, kaçırma veya hile yolu ile insanların taşınması, saklanması, çalıştırılması, aktarılması veya kabul edilmesi buna dâhildir. Eğer mevcutsa işçi yurtları veya barakaları da dâhil olmak üzere, şirket tarafından sağlanan tesislere girilmesi veya çıkılması üzerinde makul olmayan kısıtlamalara gidilmeyecek; ayrıca işçilerin tesis içinde hareket özgürlüğü üzerinde makul olmayan kısıtlamalar da bulunmayacaktır. İşe alım sürecinin bir parçası olarak, tüm işçilere kendi dillerinde istihdam hüküm ve koşullarını açıklayan yazılı bir istihdam sözleşmesi sağlanmalıdır. İşçilere, kendi ülkelerinden ayrılmadan önce istihdam hükümlerini ve koşullarını kendi anadillerinde açıklayan yazılı bir istihdam sözleşmesi sağlanmalıdır; ayrıca yapılacak değişiklik(ler) yerel yasaya uygunluk sağlamak amacı ile yapılmadığı ve eşit veya daha iyi koşullar sağlamadığı sürece, işçileri kabul eden ülkeye giriş yapıldıktan sonra bu istihdam sözleşmesinde hiçbir ikame veya değişiklik yapılmasına izin verilmeyecektir. Tüm işler rıza dahilinde yapılmalıdır ve işçiler, işçi sözleşmesine göre makul bir süre öncesinden bildirdikleri sürece, herhangi bir zamanda işten ayrılmakta veya iş akdini feshetmekte özgür olacaktır. İşverenler, temsilciler ve alt temsilciler devlet tarafından verilen kimlik, pasaport veya çalışma izinleri gibi kimlik veya göçmenlik belgelerini ellerinde tutamaz ya da imha edemez, saklayamaz veya bu belgelere el koyamazlar. İşverenler, belgeleri ancak kanunen gerekli olması durumunda saklayabilir. Bu durumda, işçilerin belgelerine istedikleri zaman erişmelerine izin verilecektir. İşçilerden, işe alınmaları karşılığında işverenin temsilcilerine veya alt temsilcilerine istihdam ücreti veya ilgili başka herhangi bir ücret ödemeleri istenmeyecektir. İşçiler tarafından bu gibi herhangi bir harç ödendiği anlaşıldığı zaman söz konusu harçlar işçiye geri ödenecektir.

2) Küçük Yaştaki İşçiler

Üretimin hiç bir aşamasında çocuk işçiliği kullanılmamalıdır. “Çocuk” terimi, en büyüğü hangisi ise, 15 yaşın altında veya zorunlu eğitimi tamamlama yaşının altında veya ülkedeki minimum istihdam yaşının altında olan tüm kişiler için geçerlidir. Katılımcılar, işçilerin yaşını doğrulamak için uygun bir mekanizma uygulayacaktır. Tüm yasalara ve yönetmeliklere uygun olan yasal

işyeri öğrenme programlarının kullanılması desteklenmektedir. 18 yaşın altındaki işçiler (Genç İşçiler) gece vardiyası ve fazla mesai dâhil olmak üzere onların sağlığını veya güvenliğini tehlikeye sokabilecek iş yapmayacaktır. Katılımcılar, öğrenci kayıtlarının gereken şekilde muhafaza edilmesi, eğitim ortakları hakkında kapsamlı ayrıntılı inceleme yapılması ve öğrenci haklarının geçerli yasalara ve yönetmeliklere uygun şekilde korunması vasıtası ile öğrenci işçilerin gereken şekilde yönetilmesini sağlayacaktır. Katılımcılar, tüm öğrenci işçilere uygun bir destek ve eğitim sağlayacaktır. Yerel yasa bulunmaması durumunda öğrenci işçilerin, stajyerlerin ve çırakların ücret oranı en az olarak eşit veya benzer işler yapan giriş düzeyindeki işçilerin ücret oranı ile aynı olacaktır. Çocuk işçiliği tespit edilirse, yardım/iyileştirme sağlanacaktır.

3) Çalışma Saatleri

İş uygulamaları hakkındaki araştırmalar, işçilerin strese bağlı gerginlik durumu kötüleştiğinde üretimin azaldığını, devir hızının arttığını ve yaralanmalarla hastalıkların çoğaldığını açık şekilde göstermektedir. Çalışma saatleri yerel yasalar tarafından belirlenen en yüksek değeri geçmeyecektir. Ayrıca, acil veya alışılmamış durumlar dışında bir çalışma haftası fazla mesai dâhil olmak üzere haftada 60 saatten fazla olmayacaktır. Tüm fazla mesailer gönüllülük esasına dayanmalıdır. İşçilere yedi günde bir en az bir gün izin yapma olanağı verilecektir.

4) Ücretler ve Sosyal Yardımlar

İşçilere ödenen ücretler asgari ücret, fazla mesai saatleri ve yasal şekilde zorunlu sosyal yardımlar ile ilgili olanlar dâhil olmak üzere geçerli tüm ücret yasalarına uygun olacaktır. Yerel yasalara uygun şekilde, fazla mesai için işçilere normal saat ücretlerinden yüksek olan ücret oranları ile ücret verilecektir. Bir disiplin önlemi olarak ücretlerden kesinti yapılmasına izin verilmeyecektir. Her ödeme dönemi için işçilere zamanlı şekilde ve anlaşılabilir olan ve yapılan iş karşılığında doğru ücreti doğrulamak için yeterli bilgiyi içeren bir ücret beyannamesi verilecektir. Her türlü geçici, başka yere sevk edilen ve dışarıdan temin edilen işçilik kullanımı yerel yasanın sınırları içinde olacaktır.

5) İnsancıl Muamele

İşçilere karşı şiddet, cinsiyet temelli şiddet, cinsel taciz, cinsel istismar, bedensel ceza, psikolojik veya fiziksel zorlama, korkutma, herkesin içinde utandırma ve sözlü taciz dâhil olmak üzere acımasız veya insanlık dışı muamele yapılmayacak ve böyle bir muamele tehdidinde bulunulmayacaktır. Bu gerekleri destekleyen disiplin politikaları ve prosedürleri anlaşılır şekilde tanımlanacak ve işçilere iletilecektir.

6) Ayrımcılık/Taciz Yasağı

Katılımcılar, tacize ve yasa dışı ayrımcılığa maruz kalınmayan bir iş yeri için bağlılık göstermelidir. Şirketler ücretler, terfiler, ödüller ve eğitime erişim gibi işe alma ve istihdam etme uygulamalarında ırk, renk, yaş, cinsiyet, cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve ifadesi, etnik köken veya ulusal köken, engellilik, gebelik, din, politik bağlılık, sendika üyeliği, kapsam dahilindeki

gazilik durumu, korunan genetik bilgi veya medeni durum temelinde ayrımcılık veya tacizde bulunmayacaktır. Dini ibadetler için işçilere makul kolaylıklar sağlanmalıdır. Ayrıca, işçiler veya potansiyel işçiler, gebelik veya bekaret testleri dahil olmak üzere ayrımcı bir şekilde kullanılacak olan tıbbi testlere veya fiziksel muayenelere tabi tutulmamalıdır. Bu hükümler, ILO Ayrımcılık (İstihdam ve Meslek) Sözleşmesi (No.111) dikkate alınarak hazırlanmıştır.

7) Örgütlenme Özgürlüğü

Katılımcılar yerel yasaya uygun şekilde tüm işçilerin sendika kurma ve kendi seçtikleri sendikalara katılma, toplu pazarlık yapma ve barışçıl şekilde toplantı yapma hakkına saygı göstermenin yanı sıra işçilerin bu gibi faaliyetlerden kaçınma hakkına da saygı gösterecektir. İşçiler ve/veya onların temsilcileri, çalışma koşulları ve yönetim uygulamaları hakkındaki görüşleri ve endişelerini ayrımcılık, baskı, tehdit veya taciz korkusu olmadan yönetime açık şekilde iletebilmeli ve anlatabilmelidir.

B. SAĞLIK ve GÜVENLİK

Katılımcılar, iş ile ilgili yaralanma ve hastalık vakalarını en alt düzeye indirmenin yanı sıra güvenli ve sağlıklı bir iş ortamının ürünlerin ve hizmetlerin kalitesini, ürünlerin tutarlılığını ve işçilerin elde tutulmasını ve moralini geliştirdiğini kabul etmektedir. Katılımcılar ayrıca, sürekli şekilde işçi katkısı ve eğitimi sağlamanın işyerinde sağlık ve güvenlik sorunlarının çözümlenmesi bakımından temel önemde olduğunu da kabul etmektedir.

ISO 45001 ve ILO Mesleki Güvenlik ve Sağlık Kuralları gibi kabul görmüş yönetim sistemleri Tüzüğün hazırlanmasında referans olarak kullanılmıştır ve daha fazla bilgi için yararlı bir kaynak olabilir.

Sağlık ve güvenlik standartları şunlardır:

1) Mesleki Güvenlik

İşçinin, sağlık ve güvenlik tehlikelerine (örneğin kimyasal, elektriksel ve diğer enerji kaynakları, yangın, taşıtlar ve düşme tehlikeleri) maruz kalma ihtimali belirlenip değerlendirilmeli ve tehlikeyi ortadan kaldırmayı, süreçleri veya malzemeleri ikame etmeyi, uygun tasarım yoluyla kontrol altında tutmayı, mühendislik ve idari kontroller uygulamayı, önleyici bakım ve güvenli çalışma prosedürlerini (kilitleme/etiketleme dâhil) ve sürekli mesleki sağlık ve güvenlik eğitimi sağlamayı kapsayan Kontrol Hiyerarşisi takip edilerek en aza indirilmelidir. Bu yollar sayesinde tehlikeler gereken şekilde kontrol altında tutulamadığı zaman işçilere bu tehlikeler ile ilişkili şekilde kendileri için mevcut riskler hakkında uygun, iyi bakım gören kişisel koruyucu ekipman ve eğitim materyali sağlanmalıdır. Ayrıca gebe kadınları ve emziren anneleri yüksek tehlikeler içeren çalışma şartlarından uzaklaştırmak; gebe kadınlar ve emziren anneler için iş görevlendirmeleri ile ilgili olanlar da dahil olmak üzere tüm işyeri sağlık ve güvenlik risklerini ortadan kaldırmak veya azaltmak için makul adımlar atılmalı, ayrıca emziren anneler için makul kolaylıklar da sağlanmalıdır.

2) Acil Duruma Hazırlıklı Olmak

Potansiyel acil durumlar ve olaylar belirlenip değerlendirilmeli ve acil durum planları, acil durum ihbarı, çalışan bildirim ve tahliye prosedürleri, işçi eğitimi ve tatbikatları dâhil olmak üzere müdahale prosedürleri uygulanarak bunların etkileri en alt düzeye indirilmelidir. Acil durum tatbikatları yılda en az bir kez veya yerel yasaların gerektirdiği sıklıkta yürütülmelidir (hangisi daha sıkıysa, o aralık uygulanmalıdır). Acil durum planları ayrıca uygun yangın tespit ve söndürme ekipmanını, açık ve engelsiz çıkışları, yeterli çıkış imkânlarını, acil durum müdahale ekiplerinin iletişim bilgilerini ve kurtarma planlarını da içermelidir. Bu gibi planlar ve prosedürler yaşama, çevreye ve mallara gelecek zararı en alt düzeye indirmeye odaklanmalıdır.

3) Mesleğe Bağlı Yaralanma ve Hastalık

Mesleğe bağlı yaralanmayı ve hastalığı önlemek, yönetmek, izlemek ve rapor etmek için şu önlemler dahil olmak üzere prosedürler ve sistemler bulunmalıdır: İşçilerin rapor etmesini teşvik etmek; yaralanma ve hastalık vakalarını sınıflandırmak ve kayıt etmek; gerekli tıbbi tedaviyi sağlamak; vakaları soruşturmak ve bunların nedenlerini ortadan kaldırmak için düzeltici önlemler uygulamak; işçilerin işe dönmesini kolaylaştırmak.

4) Endüstriyel Hijyen

Kimyasal, biyolojik ve fiziksel maddelere işçilerin maruz kalma durumu belirlenmeli, değerlendirilmeli ve Kontrol Hiyerarşisi'ne uygun şekilde kontrol altında tutulmalıdır. Herhangi bir potansiyel tehlike tespit edilirse, katılımcılar potansiyel tehlikeleri ortadan kaldırmak ve/veya azaltmak için fırsatlar aramalıdır. Tehlikelerin ortadan kaldırılması veya azaltılması mümkün değilse potansiyel tehlikeler uygun tasarım, mühendislik ve idari kontroller yoluyla kontrol altında tutulacaktır. Tehlikeler, bu gibi önlemlerle gereken şekilde kontrol altında tutulamadığı zaman işçilere uygun, iyi bakım gören kişisel koruyucu ekipman ücretsiz olarak sağlanmalı; onlar da bunları kullanmalıdır. Koruma programları sürekli olarak devam etmeli ve bu tehlikeler ile ilişkili riskler hakkında eğitim materyali içermelidir.

5) Fiziksel Bakımdan Zorlu İşler

El ile malzeme taşıma ve ağır veya tekrarlayan şekilde kaldırma, uzun süre ayakta durma ve son derece tekrarlayıcı olan veya kuvvet gerektiren montaj işleri dahil olmak üzere fiziksel bakımdan zor olan görevlerin tehlikelerine işçilerin maruz kalma durumu belirlenmeli, değerlendirilmeli ve kontrol altında tutulmalıdır.

6) Makinelerde Güvenlik Koruyucuları

Üretim makineleri ve diğer makineler güvenlik tehlikeleri bakımından değerlendirilmelidir. Makinelerin, işçiler için bir yaralanma tehlikesi oluşturduğu durumlarda fiziksel koruyucular, kilitler ve engeller sağlanmalı ve bunlara gereken bakım yapılmalıdır.

7) Sanitasyon, Gıda ve Barınma

İşçiler için temiz tuvalet olanaklarına, içme suyuna ve sıhhi gıda hazırlama, saklama ve yeme tesislerine kolay erişim sağlanacaktır. Katılımcı veya bir işçi aracısı tarafından sağlanan işçi yatakhaneleri temiz ve güvenli olacak şekilde bakım görmeli ve uygun acil çıkış yeri, banyo ve duş için sıcak su, yeterli aydınlatma, ısıtma ve havalandırma, kişisel ve değerli eşyaları saklamak için münferit şekilde güvene alınan muhafaza yerleri ve makul giriş ve çıkış ayrıcalıklarının ile birlikte makul bir kişisel alan içermelidir.

8) Sağlık ve Güvenlik İletişimi

Katılımcılar; bir sınırlama olmaksızın mekanik, elektriksel, kimyasal tehlikeler, yangın tehlikesi ve fiziksel tehlikeler dâhil olmak üzere işçilerin maruz kaldığı tespit edilmiş tüm işyeri tehlikeleri hakkında işçilere işçinin dilinde veya işçinin anlayabileceği bir dilde uygun işyeri sağlığı ve güvenliği bilgisi ve eğitimi sağlayacaktır. Sağlık ve güvenlikle ilgili bilgiler, tesiste açıkça görülecek şekilde asılacak veya işçiler tarafından bilinen ve erişilebilir bir yere yerleştirilecektir. Tüm işçilere işe başlamadan önce ve bunun ardından düzenli şekilde eğitim sağlanacaktır. İşçiler, herhangi bir sağlık ve güvenlik endişesini misilleme korkusu yaşamadan dile getirmeye teşvik edilecektir.

C. ÇEVRE

Katılımcılar, çevre sorumluluğunun dünya standardında ürünler üretmenin ayrılmaz parçası olduğunu kabul etmektedir. Katılımcılar halkın sağlık ve güvenliğini korurken, üretim operasyonlarının çevresel etkilerini tespit edecek ve topluluk, çevre ve doğal kaynaklar üzerindeki olumsuz etkileri en aza indireceklerdir. ISO 14001 ve Eko Yönetim ve Denetim Sistemi (EMAS) gibi kabul görmüş yönetim sistemleri Tüzüğün hazırlanmasında referans olarak kullanılmıştır ve ilave bilgi için yararlı bir kaynak olabilir.

Çevresel standartlar şunlardır:

1) Çevresel İzinler ve Raporlar

Gerekli tüm çevresel izinler (örneğin atık boşaltımının izlenmesi), onaylar ve tesciller alınmalı, sürdürülmeli ve güncel durumda tutulmalı, ayrıca bunların işletme ve rapor etme ile ilgili şartlarına uyulmalıdır.

2) Kirlenmenin Önlenmesi ve Kaynak Kullanımının Azaltılması

Emisyonlar ve kirleticilerin boşaltılması ve atık üretimi; kirlenme kontrol ekipmanı eklemek, üretim, bakım ve tesis süreçlerini değiştirmek veya başka uygulamalar ile en az düzeye indirilmeli veya kaynakta ortadan kaldırılmalıdır. Su, fosil yakıtlar, mineraller ve bakir orman ürünleri dâhil olmak üzere doğal kaynakların kullanımı; üretim, bakım ve tesis süreçlerinin değiştirilmesi, malzeme ikamesi, yeniden kullanım, muhafaza etme ve geri dönüşüm gibi uygulamalarla veya diğer yollarla korunmalıdır.

3) Tehlikeli Maddeler

Kimyasal maddeler, atıklar ve insanlar ile çevre için tehlike oluşturan diğer malzemeler güvenli şekilde işleme, taşıma, saklama, kullanma, geri dönüştürme veya tekrar kullanma ve bertaraf etme gibi işlemlerin yürütülebilmesi amacıyla tespit edilmeli, etiketlenmeli ve yönetilmelidir.

4) Katı Atıklar

Katılımcılar, (tehlikeli olmayan) katı atıkları tespit etmek, yönetmek, azaltmak ve sorumlu şekilde bertaraf etmek veya geri dönüştürmek için sistematik bir yaklaşım uygulayacaktır.

5) Hava Emisyonları

İşlemler sonucu ortaya çıkan uçucu organik kimyasalların, aerosollerin, aşındırıcıların,

partiküllerin, ozon tabakasını incelten maddelerin ve yanma sonucu oluşan yan ürünlerin hava emisyonları karakterize edilecektir,

kontrol altında tutulacak ve atılmadan önce gereken şekilde muamele görecektir. Ozon tabakasını incelten maddeler Montreal Protokolü'ne ve geçerli düzenlemelere uygun olarak etkin bir şekilde yönetilmelidir. Katılımcılar, kendi hava emisyon kontrol sistemlerinin performansını düzenli şekilde gözlemleyecektir.

6) Malzeme Kısıtlamaları

Katılımcılar geri dönüştürme ve atma için etiketleme dahil olmak üzere ürünlerde ve üretimde belirli maddelerin yasaklanması veya kısıtlanması hakkındaki geçerli tüm yasalara, yönetmeliklere ve müşteri gerekliliklerine uyacaktır.

7) Su Yönetimi

Katılımcılar su kaynaklarını, kullanımı ve boşaltımını belgelendiren, karakterize eden ve gözlemleyen; su tasarrufu yapmak için olanaklar arayan; kirlenme kanallarını kontrol altında tutan bir su yönetimi programı uygulayacaktır. Tüm atık sular karakterize edilmeli, gözlemlenmeli, kontrol altında tutulmalı ve deşarj edilmeden veya atılmadan önce gereken şekilde muamele edilmelidir. Katılımcılar, optimum performans ve mevzuata uygunluk sağlamak için kendi atık su arıtma ve muhafaza sistemlerinin performansını düzenli şekilde gözlemleyecektir.

8) Enerji Tüketimi ve Sera Gazı Emisyonları

Katılımcılar kurumsal çapta bir sera gazı azaltma hedefi belirleyeceklerdir. Enerji tüketimi ve 1. ve 2. Kapsamdaki tüm ilgili sera gazı emisyonları, sera gazı azaltma hedefine göre takip edilmeli, belgelendirilmeli ve kamuya açık olarak rapor edilmelidir. Katılımcılar enerji verimliliğini iyileştirmek ve enerji tüketimlerini ve sera gazı emisyonlarını en alt düzeye indirmek için yöntemler arayacaktır.

D. ETİK

Katılımcılar ve temsilcileri toplumsal sorumlulukları yerine getirmek ve pazarda başarı elde etmek için şunlar dâhil olmak üzere en yüksek etik standartlarına uyacaktır:

1) İş Dürüstlüğü

Tüm iş işlemlerinde en yüksek dürüstlük standartlarına uyulacaktır. Katılımcılar her türlü rüşveti, yolsuzluğu, dolandırıcılığı ve zimmeti yasaklamak için sıfır hoşgörü politikasını benimseyecektir.

2) Uygunsuz Avantaj Olmaması

Rüşvet veya yersiz veya uygunsuz şekilde avantaj elde etme yolları taahhüt edilmemeli, teklif edilmemeli, yetki verilmemeli, verilmemeli veya kabul edilmemelidir. Bu yasak iş elde etmek veya elde tutmak, herhangi bir kişiye iş yönlendirmek veya başka bir şekilde uygunsuz avantaj elde etmek amacı ile dolaysız veya üçüncü bir taraf vasıtası ile dolaylı şekilde değerli herhangi bir şey taahhüt edilmesini, teklif edilmesini, yetki verilmesini, verilmesini veya kabul edilmesini içermektedir. Yolsuzlukla mücadele yasalarına uygunluk sağlamak için izleme, kayıt tutma ve yaptırım prosedürleri uygulanmalıdır.

3) Bilgilerin Açıklanması

Tüm ticari işlemler şeffaf şekilde gerçekleştirilmeli ve Katılımcının iş defterlerine ve kayıtlarına doğru şekilde yansıtılmalıdır. Katılımcının iş durumu, sağlığı ve güvenliği, çevresel uygulamaları, iş faaliyetleri, yapısı, mali durumu ve performansı ile ilgili bilgiler, geçerli düzenlemelere ve geçerli endüstri uygulamalarına uygun olarak açıklanacaktır. Kayıtlarda tahrifat yapılması veya tedarik zincirindeki koşulların veya uygulamaların yanlış anlatılması kabul edilemez.

4) Fikri Mülkiyet

Fikri mülkiyet haklarına saygı gösterilecektir; teknoloji ve bilgilerin aktarımı, fikri mülkiyet haklarını koruyan şekilde yapılacaktır; müşteri ve tedarikçi bilgileri korunacaktır.

5) Adil İş, Reklam ve Rekabet

Adil iş, reklam ve rekabet standartlarına uyulacaktır.

6) Kimliğin Korunması ve Misilleme Yasağı

Yasa ile yasaklanmadığı sürece, bilgi uçuran tedarikçi ve çalışanların² gizliliğini, isimsiz kalmasını ve korunmasını sağlayan programlar uygulanacaktır. Katılımcılar kendi personelinin misilleme korkusu olmadan tüm endişelerini dile getirebilmesi için açıklanmış olan bir sürece sahip olmalıdır.

7) Minerallerin Sorumlu Şekilde Tedarik Edilmesi

Katılımcılar, Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine İlişkin Sorumlu Tedarik Zinciri için Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Kılavuzu'na veya eşdeğer ve tanınmış bir durum tespiti çerçevesine uygun bir tedarik sağlamak için ürettikleri ürünlerdeki tantal, kalay, tungsten ve altının kaynağı ve gözetim zincirine yönelik bir politika benimseyecek ve durum tespiti yapacaktır.

8) Gizlilik

Katılımcılar tedarikçiler, müşteriler, tüketiciler ve çalışanlar dâhil olmak üzere iş yaptıkları herkesin kişisel bilgilerinin makul ölçüde gizli olması beklentilerini korumaya bağlılık gösterecektir. Kişisel bilgilerin toplanması, saklanması, iletilmesi ve başkalarına verilmesi bakımından gizlilik ve bilgi güvenliği yasalarına ve mevzuat gereklerine uyacaktır.

² İhbar sahibi tanımı: Bir şirketin bir çalışanı veya görevlisi tarafından veya bir kamu görevlisi veya resmi kuruluş tarafından uygunsuz bir davranışta bulunduğu hakkında bir açıklama yapan herhangi bir kişi.
Responsible Business Alliance Davranış Tüzüğü v7.0

E. YÖNETİM SİSTEMLERİ

Katılımcılar, kapsamı bu Tüzüğün içeriği ile ilgili olan bir yönetim sistemini benimseyecek veya oluşturacaktır. Yönetim sistemi şunları sağlayacak şekilde tasarlanacaktır: (a) katılımcının faaliyetleri ve ürünleri ile ilgili olan geçerli yasalara, yönetmeliklere ve müşteri gerekliliklerine uygunluk; (b) bu Tüzüğe uygunluk ve (c) bu Tüzük ile ilgili faaliyet risklerinin belirlenmesi ve hafifletilmesi. Ayrıca sürekli iyileştirmeyi kolaylaştırmalıdır.

Yönetim sistemi şu unsurları içermelidir:

1) Şirket Taahhüdü

Üst yönetim tarafından onaylanmış ve tesiste yerel dilde afiş halinde asılmış olarak, uygunluğa ve sürekli iyileştirmeye yönelik Katılımcı taahhüdünü teyit eden kurumsal toplumsal ve çevresel sorumluluk politikası beyanları.

2) Yönetimin Hesap Verebilir ve Sorumlu Olması

Katılımcı, yönetim sistemlerinin ve ilgili programların uygulanmasını sağlamaktan sorumlu olan kıdemli yöneticiyi ve şirket temsilci(ler)ini açık şekilde belirler. Üst yönetim düzenli şekilde yönetim sistemlerinin durumunu inceler.

3) Hukuk ve Müşteri Şartları

Bu Tüzüğün şartları dahil olmak üzere geçerli yasaları, yönetmelikleri ve müşteri şartlarını belirlemek, izlemek ve anlamak için bir süreç.

4) Risk Değerlendirmesi ve Risk Yönetimi

Katılımcının faaliyetleri ile ilişkili olarak hukuki uygunluğu, çevre, sağlık ve güvenlik³ ve işçilik uygulamalarını ve etik riskleri belirlemek için bir süreç. Her risk için nispi önemin belirlenmesi ve belirlenen riskleri kontrol altında tutmak ve mevzuata uygunluk sağlamak için prosedüre dayalı ve fiziki uygun denetimler uygulanması.

5) İyileştirme Amaçları

Katılımcının toplumsal, çevresel ve sağlık ile güvenlik açısından performansını iyileştirmek

³ Çevre sağlık ve güvenlik için bir risk değerlendirmesine dahil edilecek olan alanlar şunlardır: üretim alanları, ambar ve depolama tesisleri, fabrika/tesis destek donanımı, laboratuvarlar ve test alanları, sanitasyon tesisleri (banyolar), mutfak/kafeterya ve işçi konutları/yatakhaneleri.

İçin yazılı performans amaçları, hedefleri ve uygulama planları ve bu amaçların başarılmasında Katılımcının performansının periyodik şekilde değerlendirilmesi.

6) Eğitim

Katılımcının politikalarını, prosedürlerini ve iyileştirme amaçlarını uygulamak ve geçerli yasa ve mevzuat gereklerini yerine getirmek için yöneticileri ve işçileri eğitmek üzere programlar.

7) İletişim

İşçilere, tedarikçilere ve müşterilere Katılımcının politikaları, uygulamaları, beklentileri ve performansı hakkında anlaşılır ve doğru bilgiler iletmek için bir süreç.

8) İşçi Geri Bildirimi, Katılımı ve Şikayetleri

Bu Tüzüğün kapsamında bulunan uygulamalar ve koşullar hakkında işçilerin anlayışını değerlendirmek ve bu konuda veya ilgili ihlaller hakkında geri bildirim almak için etkili bir şikâyet mekanizması dâhil olmak üzere devam eden süreçler. Kötü muamele veya misilleme korkusu yaşamadan şikâyette bulunmaları ve geri bildirim vermeleri için işçilere güvenli bir ortam sağlanmalıdır.

9) Denetlemeler ve Değerlendirmeler

Yasa ve mevzuat gereklerine, bu Tüzüğün içeriğine ve müşterinin toplumsal ve çevresel sorumluluk hakkındaki sözleşmeye dayalı gereklerine uygunluk sağlamak için periyodik öz değerlendirmeler.

10) Düzeltici Önlem Süreci

İç veya dış değerlendirmeler, denetlemeler, soruşturmalar ve incelemeler tarafından belirlenen eksiklikleri zamanlı şekilde düzeltmek için bir süreç.

11) Belgelendirme ve Kayıtlar

Mevzuata uygunluk sağlamak ve şirket gerekliliklerine uymak amacı ile gizliliği koruyan uygun bir gizlilik ile birlikte belgeler ve kayıtlar oluşturulması ve muhafaza edilmesi.

12) Tedarikçi Sorumluluğu

Tüzük gereklerini tedarikçilere iletmek ve Tüzüğe tedarikçi uygunluğunun izlemek için bir süreç.

REFERANSLAR

Bu Tüzüğün hazırlanmasında aşağıdaki standartlar kullanılmıştır ve bunlar, daha fazla bilgi için yararlı bir kaynak olabilir. Aşağıdaki standartlar her Katılımcı tarafından onaylanabilir veya onaylanmayabilir.

Dodd-Frank Wall Street Reformu ve Tüketiciyi Koruma Yasası

<http://www.sec.gov/about/laws/wallstreetreform-cpa.pdf>

Eko Yönetim ve Denetim Sistemi http://ec.europa.eu/environment/emas/index_en.htm

Etik Ticaret Girişimi www.ethicaltrade.org/

ILO Sağlık ve Güvenlik Alanında Uygulama Tüzüğü

www.ilo.org/public/english/protection/safework/cops/english/download/e000013.pdf

ILO Uluslararası Çalışma Standartları

www.ilo.org/public/english/standards/norm/whatare/fundam/index.htm

ISO 14001 www.iso.org

Ulusal Yangından Korunma Derneği www.nfpa.org

Çatışmalardan Etkilenmiş ve Yüksek Riskli Bölgelerin Madenlerine İlişkin Sorumlu Tedarik Zinciri için Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) Kılavuzu

<https://www.oecd.org/daf/inv/mne/OECD-Due-Diligence-Guidance-Minerals-Edition3.pdf>

Çokuluslu Şirketler için OECD Kuralları

<http://www.oecd.org/investment/mne/1903291.pdf>

Evrensel İnsan Hakları Beyanamesi <https://www.un.org/en/universal-declaration-human-rights/>

Yolsuzluğa Karşı Birleşmiş Milletler Sözleşmesi <https://www.unodc.org/unodc/en/treaties/CAC/>

Birleşmiş Milletler Çocuk Hakları Sözleşmesi

<https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>

Birleşmiş Milletler Kadınlara Karşı Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesi

<https://www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CEDAW.aspx>

Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi www.unglobalcompact.org

Birleşik Devletler Federal Tedarik Yönetmeliği www.acquisition.gov/far/

SA 8000 <https://sa-intl.org/programs/sa8000/>

Social Accountability International (SAI) www.sa-intl.org

BELGE GEÇMİŞİ

Sürüm 1.0 – Yayınlandı Ekim 2004.

Sürüm 1.1 – Yayınlandı Mayıs 2005. Belge RBA formatına dönüştürüldü, küçük sayfa yerleşimi revizyonları; içerikte değişiklik yok.

Sürüm 2.0 – Yayınlandı Ekim 2005, bazı hükümlerde revizyonlar ile.

Sürüm 3.0 – Yayınlandı Haziran 2009, bazı hükümlerde revizyonlar ile.

Sürüm 4.0 – Yayınlandı Nisan 2012, bazı hükümlerde revizyonlar ile.

Sürüm 5.0 – Yayınlandı Kasım 2014, bazı hükümlerde revizyonlar ile.

Sürüm 5.1 – Yayınlandı Mart 2015, 1 Ocak 2016'da yürürlüğe girmek üzere A1'de revizyon ile.

Sürüm 6.0 – Yayınlandı Ocak 2018, bazı hükümlerde revizyonlar ile.

Sürüm 7.0 – Bazı hükümlerde revizyonlar ile Ocak 2021'de yayınlanmıştır.

RBA Davranış Tüzüğü ilk olarak, elektronik ürünler üretimi yapan bazı şirketler tarafından Ocak-Ekim 2004 arasında geliştirilmiştir. Şirketler bu Tüzüğü benimsemeye davet ve teşvik edilir. Daha fazla bilgi için:

<http://www.responsiblebusiness.org>

RBA Davranış Kurallarının resmi sürümü İngilizce dilindedir. Bu çeviri, okuyuculara kolaylık olması için sağlanmıştır.